

Holstebro Kommune
Lærkereden, Staby

Læreplan

Rapporten er hentet: 11-01-2021

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	INTRODUKTION	3
1.1	Læsevejledning	3
1.2	Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	3
1.3	Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	5
2	REDSKAB TIL SELVEVALUERING 2018	6
2.1	Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	6
2.2	Børnesyn og børneperspektiver	7
2.3	Børns leg	7
2.4	Det brede læringssyn	8
2.5	Samspil og relationer	9
2.6	Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne	10
2.7	Evaluerende pædagogisk praksis	11
2.8	Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse	12
2.9	Sammenhængende overgange	13
3	ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN	15
3.1	Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	15
3.2	Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	15
4	DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	17
4.1	Alsidig personlig udvikling	17
4.2	Social udvikling	18
4.3	Kommunikation og sprog	18
4.4	Krop, sanser og bevægelse	19
4.5	Natur, udeliv og science	20
4.6	Kultur, æstetik og fællesskab	21
5	UDVIKLINGSPLANER	23

1 INTRODUKTION

I Danmark går stort set alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave hver dag. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte alle børns generelle trivsel og udvikling. Siden 2004 har alle dagtilbud i Danmark skullet arbejde med børns læring med udgangspunkt i en pædagogisk læreplan. Som en del af den pædagogiske læreplan har dagtilbud skullet opstille mål for børns læring inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten i dagtilbud blev det som en del af dagtilbudsaftalen Stærke dagtilbud – alle skal med i fællesskabet fra 2017 aftalt, at der skulle udarbejdes en ny lovgivningsmæssig ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. De nye regler om den pædagogiske læreplan blev vedtaget i Folketinget i maj 2018. Ændringen af dagtilbudsloven tager afsæt i det samlede forslag til en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper afleverede i slutningen af 2016. De nye regler ligger således i forlængelse af Master for en styrket pædagogisk læreplan.

Den lokale udfoldelse

Udarbejdelsen af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på de udfordringer, styrker og kompetencer, dagtilbuddet har lokalt. Det er en ledelsesbeslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de rammer, der er fastsat i loven og af kommunalbestyrelsen.

1.1 Læsevejledning

Resultatet af en vurdering i den styrkede pædagogiske læreplan skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede af dagtilbuddet, der bør indgå i en samlet faglig vurdering af behovet i det enkelte dagtilbud. Resultaterne af vurderingerne i den styrkede læreplan kan altså ikke stå alene, men skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
-----------	---------------	--------------	------------	------------------

1.2 Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

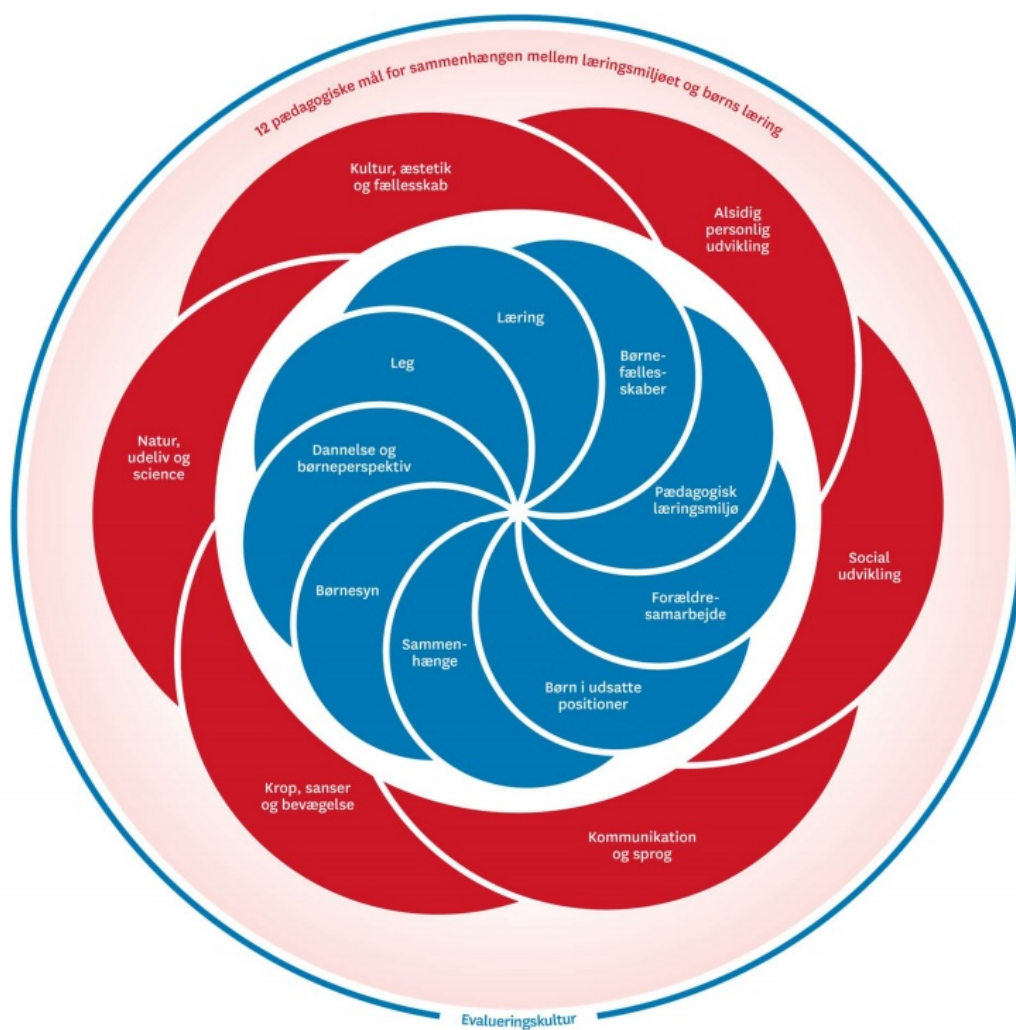
Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen.

Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.3 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Vi er en del af Landsbyordningen Staby Skole & Børnehuset Lærkereden. Vi er en friluftsinstitution og tænker mange af de pædagogiske aktiviteter ud i naturen. Vi har fantastiske muligheder i vores nærmiljø som bl.a. mark, skov, strand, park og havn. Vi er en lille institution, hvor alle kender hinanden. Det gør, at vi har mulighed for at "se" det enkelte barn og tage udgangspunkt i den enkeltes udviklingstrin. Vores tætte samarbejde med skolen gør, at børnene ikke mærker nogen større overgang, når de skal i skole, men i stedet har været vant til at færdes på skolen og kender de voksne.

2 REDSKAB TIL SELVEVALUERING 2018

Evalueringsinstituttet (EVA) har udgivet Redskab til selvevaluering, som er et redskab der kommer omkring de tematikker, der er i det pædagogiske grundlag. På trods af en mindre divergens mellem navngivningen af tematikkerne i henholdsvis selvevalueringen fra 2018 og det pædagogiske grundlag fra Hovedpublikationen, er selvevalueringen et godt og anvendeligt analyseredskab, der skaber en ramme for en struktureret dialog om pædagogisk praksis.

2.1 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad karakteriserer den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på, og får vi skabt et miljø, der understøtter leg, aktiviteter og rutiner? *Hvad fungerer godt/dårligt?*
- Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på? *Hvordan ved vi, om vores antagelser holder stik?*
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan matcher vores faglige kompetencer vores mål om at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø? *Hvordan sikrer vi, at vi er fagligt godt klædt på?*

2.1.1 Refleksion

Vi gør meget ud af at skabe forskellige læringsmiljøer for børnene. Vi deler huset i små læringsrum/miljøer og deler ofte børnene i små grupper. På den måde kan vi skabe ro og fordybelse og sætte lege igang flere forskellige steder. Det giver nærhed og en mulighed for at se det enkelte barn. Vi har mange ting på vægge og gulv, der stimulerer børnenes udvikling og nysgerrighed. Vi er meget opmærksomme på, at vores rammer ændrer sig og derfor justerer vi løbende alt efter børnegruppe mm.

Herudover har alt personalet været igennem DUÅ uddannelse eller er igang, og vi er samtidig alle uddannet i PALS.

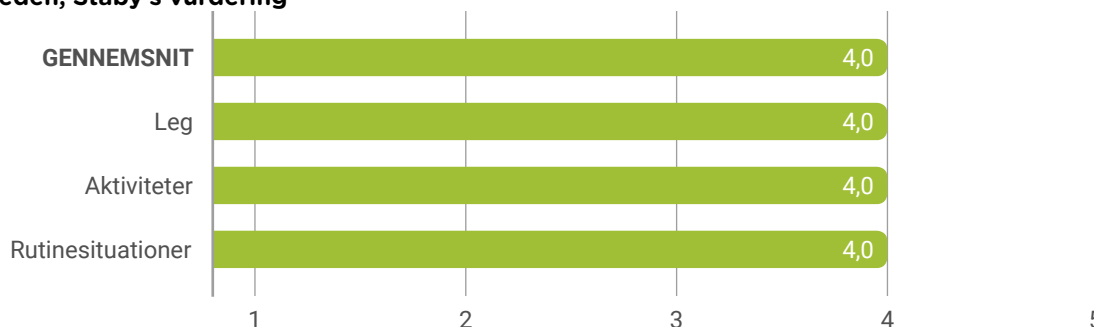
De fleste har været på motorik kurser og derudover er vi en friluftsinstitution, hvilket vi sige, at vi tænker mange af vores pædagogiske aktiviteter ud i naturen

2.1.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lærkereden, Staby's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad skaber vi et pædagogisk læringsmiljø for alle børn, hvor børnene får de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes inden for følgende typer af situationer?

2.1.2.1 Lærkereden, Staby's vurdering

2.2 Børnesyn og børneperspektiver

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi med løbende at følge børnenes spor, oplevelser og interesser? *Hvad gør vi for at indfange alle børns perspektiver? Er det de samme børn, vi altid får øje på?*
- Hvordan arbejder vi regelmæssigt med børnenes feedback fx på personalemøder, som input til vores faglige dialog?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle det pædagogiske læringsmiljø? *Hvilke nye indsigter nåede vi frem til? Hvad ændrede vi som resultat af vores indsigter?*
- I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør i dag?

2.2.1 Refleksion

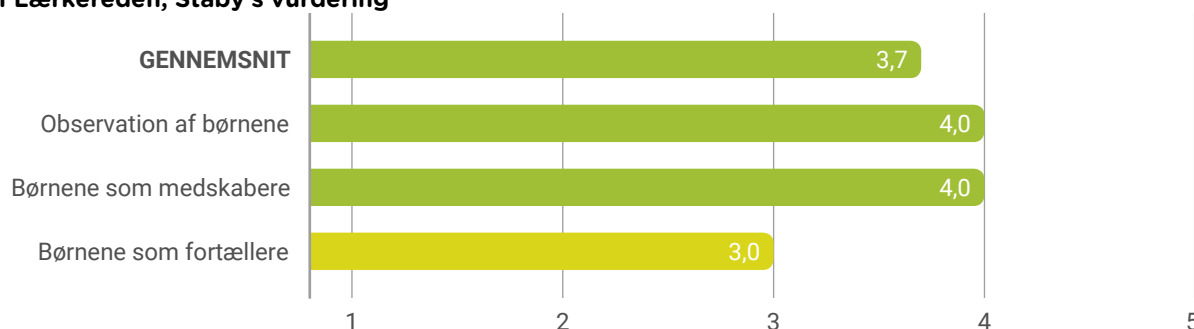
Vi følger meget barnets interesser, da det giver mulighed for samvær og gode snakke om netop det, den enkelte er optaget af. Vi udviser stor interesse for det enkelte barn og dets familie og fritid, ved bla at spørge nysgerrigt ind, hvilket også er en vigtig del, når vi relationsopbygger. Vi er en lille institution, hvor alle kender hinanden på kryds og tværs, og vi kan "nå" det enkelte barn. Vi har faste voksne og faste spisegrupper, for at skabe de bedste betingelser for børnene. Vi har en liste med alle børn, som vi arbejder os igennem på p-møderne i løbet af året. Vi vender løbende ting/feedback/observationer i hverdagen og på møder. Når vi laver aktiviteter eller ture ud af huset, gør vi meget ud af at tænke børneperspektivet ind - hvad får børnene ud af aktiviteten/turen.

Vi vil gerne lave små interview med børnene, hvor de kan fortælle hvem deres bedste ven er, om larm, ynglingssted i børnehaven osv. Det kan give os et lille billede af, om vi ser det samme som dem selv

2.2.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lærkereden, Staby's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:
I hvilken grad bruger vi disse forskellige tilgange til at inddrage børnenes perspektiver?

2.2.2.1 Lærkereden, Staby's vurdering

2.3 Børns leg

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan giver vores pædagogiske læringsmiljø børnene mulighed for at bruge deres fantasi og lege?
- Hvad gør vi for at arbejde med børnenes forskellige roller og positioner i legen?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan arbejder vi med at understøtte, at alle børn har mulighed for at være med i legen? *Er der børn, som vi oplever, står uden for legen, og hvad gør vi ved det?*
- Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

2.3.1 Refleksion

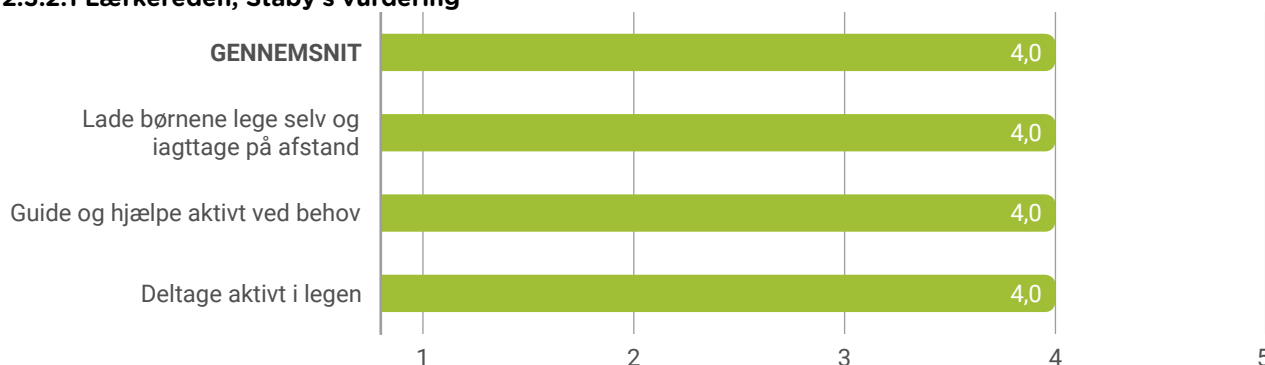
Vi forsøger at skabe så mange små rum som muligt, hvor der kan "lukkes af", så man kan lege i ro og uden afbrydelser. Vi følger børnenes idéer og initiativer og leger sammen med børnene. Vi hjælper med at sætte lege igang, som de kan udvikle på. Vi guider dem i leg og relationer, så de udvikler deres kompetencer. Den "frie leg" er unik og indeholder utrolig mange læringsmuligheder for børnene. Det vægter vi højt og giver derfor plads til legen i sig selv i hverdagen. Dette lægger vi også meget vægt på overfor forældrene, især ved hjælp af DUÅ materialerne. Vi er meget opmærksomme på, om alle børn har nogle gode legerelationer, og hjælper hvis der er behov for det.

2.3.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lærkereden, Staby's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad indtager vi disse forskellige roller for at understøtte børnenes leg, så legen udvikler sig positivt for alle børn?

2.3.2.1 Lærkereden, Staby's vurdering

2.4 Det brede læringssyn

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- På hvilke måder har vi fokus på læringsprocesser gennem hele dagen (leg, børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter og rutiner)?
- Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring? *Hvordan kan vi følge og støtte barnets undren og nysgerrighed? Hvordan udfordrer og støtter vi børnene i at få nye ideer og erfaringer med vedholdenhed og gåpåmod?*
- Oplever vi, at det er alle børn, der viser deres undren og nysgerrighed ved fx at stille spørgsmål e.l.? *Hvad tænker vi om, og hvad gør vi for, de børn, der sjældent giver udtryk for deres undren og nysgerrighed?*
- Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkes med det pædagogiske læringsmiljø i forhold til, hvad børnene får ud af det? *Hvordan sikrer vi, at vi kommer hele vejen rundt i forhold til de seks læreplanstemaer?*

2.4.1 Refleksion

Vi har stor fokus på læringsprocesser og italesætter det meget. Vi gør meget ud af, at gøre alt hvad vi gør til en læringsproces. Vi planlægger blandede aktiviteter der kommer omkring både kroppen, følelser, sproget, det sociale og det kognitive. Vi opfordrer til spørgsmål, spørger ind og viser interesse. Vi opmuntrer børnene og snakker med stor begejstring, når vi møder børnene. Det er med til at motivere børnene.

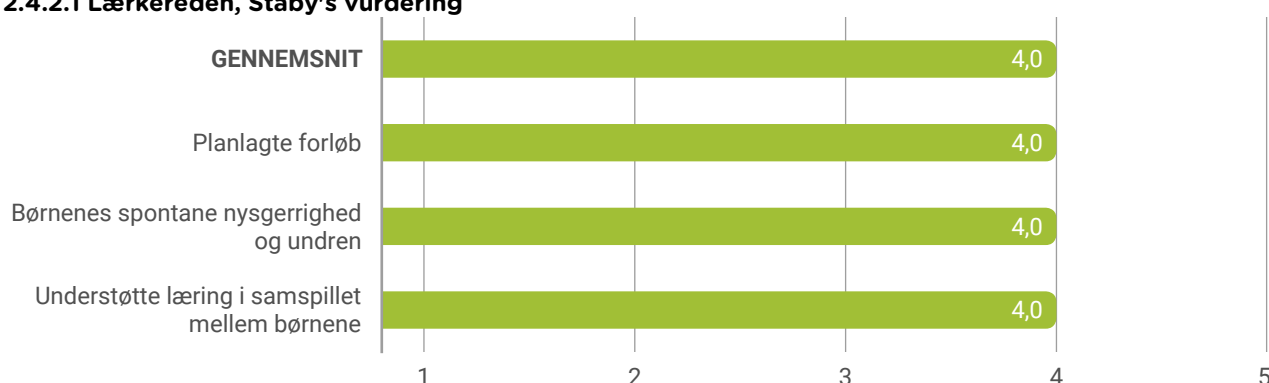
Vi er meget opmærksomme på de børn, der er tilbageholdende og sjældent udviser nysgerrighed. Vi inddrager dem og spørger ind til dem - gerne i små grupper.

2.4.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lærkereden, Staby's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad har vi fokus på hver af disse tilgange, når vi arbejder med brede læringsprocesser? Arbejde med/ud fra...

2.4.2.1 Lærkereden, Staby's vurdering

2.5 Samspil og relationer

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad kendetegner de situationer, hvor vi oplever et nærvær mellem os og børnene, og vi er fordybede sammen? *Hvad skal der til, for at nærvær og fordybelse opstår? Hvad kan vi gøre for at få mere ud af det?*
- Hvornår oplever vi, at vi ikke er tilgængelige for børnene og ikke har mulighed for at reagere på deres behov? *Hvad kendetegner de situationer, og hvad kan vi gøre anderledes for at ændre på dem?*
- Hvordan kommunikerer vi med børnene, både kropsligt og sprogligt, i forskellige situationer? *Hvad oplever vi, er en god kommunikation mellem os og børnene? Har vi fokus på at spørge ind til børnenes oplevelse med åbne spørgsmål som: 'Kan du fortælle mig, hvad der skete?', 'Hvordan kan vi løse det sammen?', 'Hvilke andre ideer kan du komme i tanke om?'*
- Hvordan kan vi understøtte det enkelte barns trygge tilknytning gennem det pædagogiske arbejde med hele børnegruppen?

2.5.1 Refleksion

Vi er alle nogle engagerede voksne, der vil børnene. Vi giver ofte spontane krammere og sætter nærværet med børnene højt. Vi forsøger at undgå for meget påstyr så der bliver ro til nærvær. Vi deler ofte børnene i mindre grupper, så vi kommer endnu tættere på de enkelte børn. Alle børn vil de voksne og omvendt. Vi snakker ikke dine og mine børn selv om de er delt i grupper, - men VORES børn. Vi er meget opmærksomme på, at vores kropssprog stemmer overens med det vi siger. Vi arbejder meget med PALS og DUÅ og vi har derfor fokus på det positive samt det at give de gode beskeder. Vi forsøger at stille åbne spørgsmål for at fremme dialog og samspil.

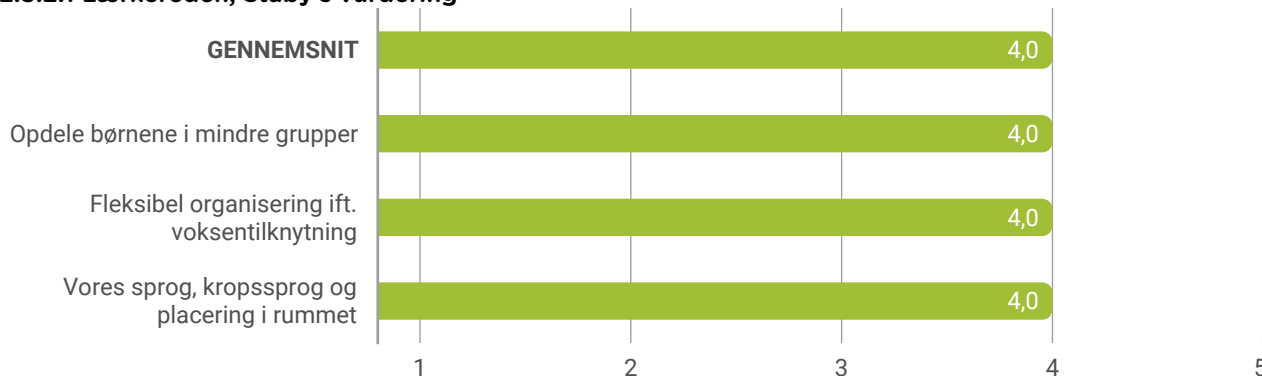
Vi arbejder meget med konfliktløsning og guider børnene i konfliktsituationer. Vi bringer børnene i spil og hjælper dem med at reflektere over, hvad de kunne gøre anderledes, hvis de har været i konflikt.

2.5.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lærkereden, Staby's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad har vi fokus på disse tilgange i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?

2.5.2.1 Lærkereden, Staby's vurdering

2.6 Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvilken pædagogisk tilgang arbejder vi ud fra for at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefælleskab? *Hvordan er der forskel på vores praksis i forhold til forskellige aldersgrupper?*
- Hvordan vurderer vi alle børnenes muligheder for at udvikle sig og få nye relationer? *Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge og have gode relationer?*
- I hvilket omfang har vi faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i det pædagogiske læringsmiljø? *Hvordan sikrer vi, at vi også har blik for og inddrager de børn, der fx ikke selv henvender sig og ikke deltager aktivt i lege og aktiviteter?*
- Når vi ser på vores praksis den seneste måned, hvornår er det så lykkedes os at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i fællesskabet? *I hvilke situationer lykkedes det ikke - og hvorfor?*

2.6.1 Refleksion

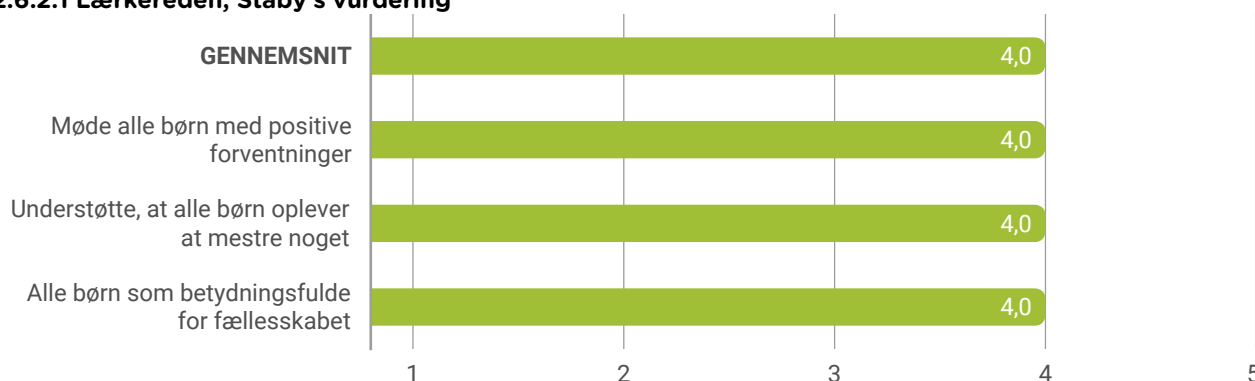
Vi gør meget ud af at inddrage alle børn i fællesskabet. Vi deler børnene i mindre grupper efter fx alder og tilpasser aktiviteterne efter nærmeste udviklingstrin/udviklingszone. Vi fokuserer og italesætter ligheder, så børnene finder ud af, at de har noget til fælles. Vi har fokus på at snakke børnene gode overfor hinanden. Vi arbejder med DUÅ og de redskaber der ligger der. Vi har løbende dialoger om de enkelte børn både i dagligdagen og på møder, så vi hurtigt kan ændre noget i praksis, hvis der er behov for det.

2.6.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lærkereden, Staby's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse tilgange til at sikre, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i børnefællesskaberne?

2.6.2.1 Lærkereden, Staby's vurdering

2.7 Evaluerende pædagogisk praksis

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan undersøger og evaluerer vi de pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? *Har vi fastsat et fokus eller formål med vores løbende evaluering af pædagogiske læringsmiljø? Hvor står vi stærkt/svagt? Hvordan oplever vi, at vi fagligt set er klædt på til at evaluere og undersøge?*
- Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk? *Hvordan definerer vi "systematisk"?*
- Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for blot aktiviteterne eller blot på børnenes læring?
- Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering, til at justere vores pædagogiske læringsmiljø? *Hvornår har en konkret evaluering senest givet ny indsigt i børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, der har ført til ændring i vores praksis?*

2.7.1 Refleksion

Vi evaluerer jævnligt. Vi laver mange daglige evalueringer, og vi evaluerer på gruppe møder og personale møder. Da vi er et lille hus, har vi mulighed for at lave mange evalueringer i løbet af hverdagen og ændre praksis ret hurtigt. Vi er pt igang med at evaluere alle de faste rutiner, vi har i børnehaven.

Vi laver sprogvurderinger, dialogprofiler og skal igang med motorikvurderinger.

Vi laver SMTTE model over større projekter.

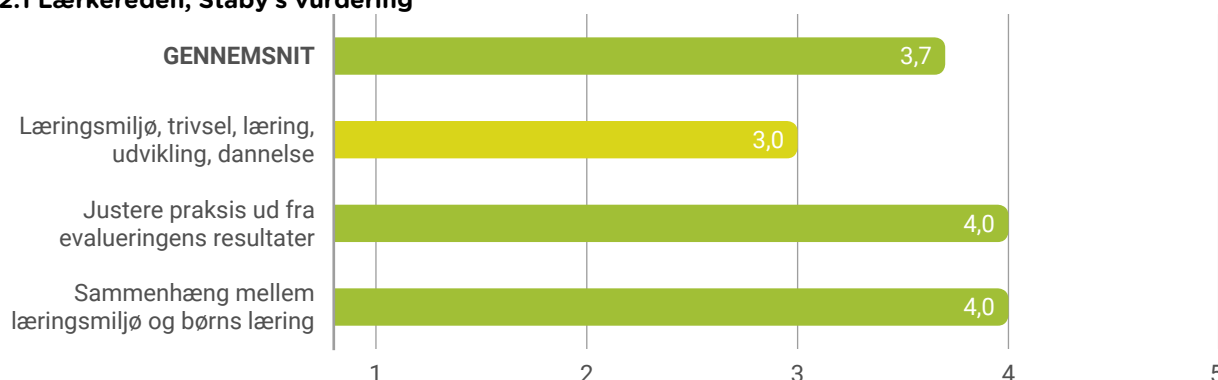
Vi vil gerne blive bedre til at bruge de data vi får ud af vores evalueringer.

2.7.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lærkereden, Staby's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad er vi opmærksomme på følgende dimensioner, når vi evaluerer vores pædagogiske praksis?

2.7.2.1 Lærkereden, Staby's vurdering

2.8 Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan samarbejder og kommunikerer vi i det daglige med forældrene om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? *Hvilke rammer og regler har vi for forældresamarbejde? (Det gælder både de overordnede rammer og den konkrete håndtering i hverdage. Er det fx ok at afbryde en aktivitet med børnene, hvis en forælder har brug for en snak?)*
- Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, udvikling, læring og dannelse?
- Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?
- Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning? *Inddrager vi synspunkter og viden fra forældrene?*

2.8.1 Refleksion

Vi prioriterer forældresamarbejdet højt. Vi gør meget ud af at have en åben kommunikation begge veje. Vi vægter den daglige kommunikation med forældrene højt i afleverings- og afhentnings situationer, hvis tiden tillader det. Hvis vi er igang med aktiviteter, aftaler vi en tid med forældrene hurtigst muligt.

Vi vejleder forældrene og giver gode råd, hvis der er behov for det.

Vi afholder forældresamtaler ved opstart og ved overlevering. Samtidig tilbyder vi en behovssamtale med de mellemste børns forældre.

Vi er meget bevidste om, hvilke ressourcer de enkelte familier har, og tilrettelægger forældresamarbejdet derefter.

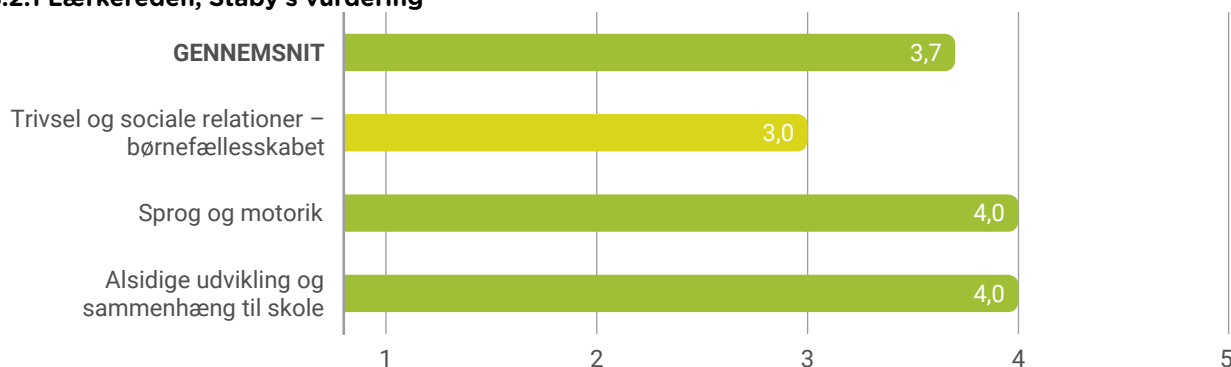
Vi modtager positiv feedback fra forældrene omkring forældresamarbejdet, og er samtidig åben for konstruktiv feedback.

2.8.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lærkereden, Staby's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkes vi med, at forældrene er aktive medspillere om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for disse dimensioner? Styrke barnets...

2.8.2.1 Lærkereden, Staby's vurdering

2.9 Sammenhængende overgange

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi ud fra læreplanen for at skabe sammenhæng for børn og forældre i overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og SFO/fritidshjem?
- Hvordan arbejder vi med en tryk overgang til det næste tilbud? *Fx aktiviteter som at besøge det nye sted, tæt dialog med fagprofessionelle fra andre tilbud, arbejde med overgangsobjekter o.l.*
- Oplever vi, at vi har et fælles værdisæt med det andet dagtilbud eller skole og SFO/fritidshjem? *Er vi enige om, hvad der skal til fra begge parter for at skabe en sammenhængende overgang?*
- Hvad ved vi om dagplejerens/sundhedsplejerskens/pædagogens/lærerens faglighed og daglige praksis? *Hvordan kan vi blive klogere på det, og hvordan kan den viden bidrage til at skabe sammenhæng?*

2.9.1 Refleksion

Vi mener et tæt og godt samarbejde med forældrene er vigtig for børnenes trivsel og udvikling

Vi tilbyder opstartssamtale efter ca. 3 måneder, en behovssamtale for de 4 årige samt en overleveringssamtale inden skole

Vi har et tæt samarbejde med skolen idet vi ét hus.

Vi laver overleveringssamtaler ved modtagelse af børn fra dagpleje eller vuggestue

Vi deltager i mange aktiviteter sammen med skolen, som fx skolernes idrætsdag, juletraditioner, fællessamlinger, sanddage, fastelavn osv. Vi vender hermed langsomt børnene til at være en del af skolen.

Vi laver fælles aktiviteter og har fælles legeplads med SFH ´delen.

Børnehavegruppen bruger skolens lokaler i vid udstrækning og de færdes hjemmevant på skolen, hvilket gør at overgangen fra børnehave til skole opleves næsten usynlig.

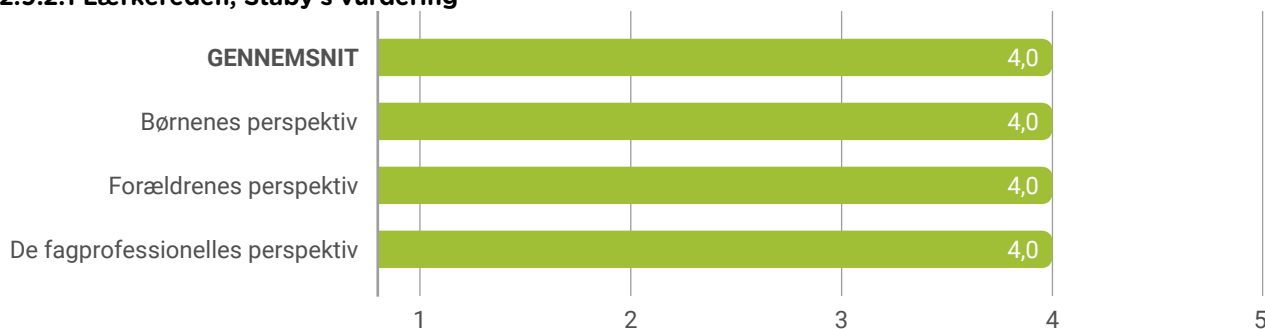
- Skolen deltager i overleveringssamtaler inden skolestart
- Vi laver fælles aktiviteter med 0. kl, Krudtuglen Sdr. Nisum og Sneglehuset Ulfborg.
- Ved forældremøde i skolen for kommende skolebørn deltager Lærkeredens personale.
- Vi overleverer børneprofil fra Hjernen & Hjertet, hvis forældrene giver tilladelse til det

2.9.2 Vurdering

Nedenstående graf viser Lærkereden, Staby's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad inddrager vi disse perspektiver for at sikre sammenhæng i de forskellige overgange?

2.9.2.1 Lærkereden, Staby's vurdering

3 ØVRIGE KRAV TIL INDHOLDET I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

3.1.1 Refleksion og eksempler

Fællesbestyrelsen inddrages efter personalet har lavet deres første udkast til det pædagogiske grundlag. Det diskuteres og der er mulighed for at komme med input og undrende spørgsmål. Somme princip med læreplanen Vi bruger meget vores lokalområde. Vi har skove, sportsplads, sø, by og varierende natur hele vejen omkring os. Vi bruger biblioteket og anlægget i Ulfborg. Vi har også været på Falck eller JVC. Vi har skovlegeplads, vi kan benytte. Vi har busforbindelse til Thorsminde, hvor der er strand, vand, fiskeri, strandingsmuseum mm. Vi har også muligheden for at tage til Holstebro Vi har mulighed for at besøge det enkelte barn i hjemmet eller lokale gårde i nærheden. Og så har vi et tæt samarbejde med skolen og planlægger aktiviteter på tværs

3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30).

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi er meget opmærksomme på hvilket børnemiljø, vi skaber for børnene. Vi forsøger at skabe rum til både fysisk udfoldelse og de mere stille aktiviteter. Vi deler gerne børnene i mindre grupper for at mindske støjniveauet. Vi lufter jævnligt ud, så indeklimaet forbedres. Vi har en stor legeplads, hvor der er masser af plads til at børnene kan udfolde sig og udfordre deres motorik.

Vi er en DUÅ institution og arbejder meget med relationer. Vi er opmærksomme på om alle børn har en god kontakt til minimum 1 voksen. Vi arbejder på at alle børn skal have 1-

2 gode venskaber og være en del af fællesskabet. Vi arbejder meget med, at vi alle snakker pænt både til og om hinanden. Vi forsøger at italesætte hinandens ligheder og forskelligheder, så børnene får øje for både det de har tilfælles med andre, men at de samtidig også får en forståelse af, at vi alle er forskellige og det er okay.

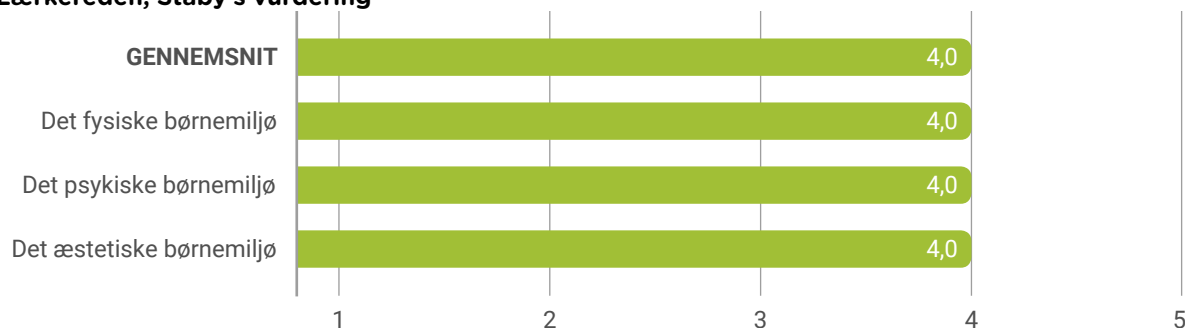
Vi forsøger at indrette børnehaven, så det indbyder til fantasi, leg og fysisk bevægelse. Vi sætter ting på væggene, der inspirerer børnene til at snakke sammen.

3.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Lærkereden, Staby's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?

3.2.1.1 Lærkereden, Staby's vurdering

4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

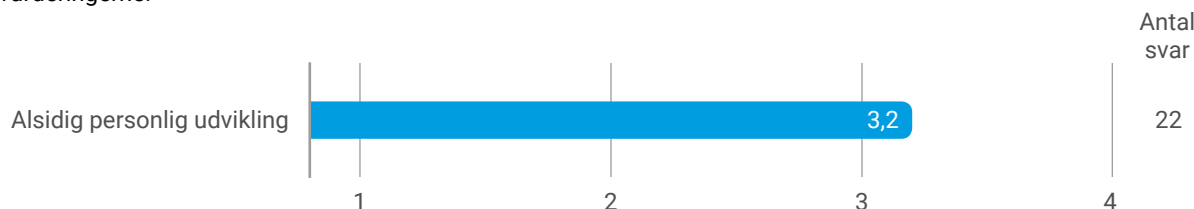
4.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes alsidige personlige udvikling hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.1.1 Refleksion

Vi er DUÅ institution og arbejder meget med vigtigheden af relationer - både barn-voksen og barn-barn imellem. Det betyder meget, at vi er nærværende, omsorgsfulde og ansvarsfulde voksne. Vi fokuserer på det enkelte barns ressourcer og stærke sider og møder barnet, der hvor det er udviklingsmæssigt. Vi gør meget for at opbygge en oprigtig og tillidsfuld relation til det enkelte barn. Vi udfordrer barnet, så de bliver bevidste om egne og andres grænser. Vi voksne fungerer som sikkerhedsnet, når børnene udfordres og overskrider egne grænser. Vi arbejder meget med at anerkende barnets følelser og viser barnet, at det er betydningsfuldt. Vi hjælper barnet med at aflæse andres følelser og støtte og opmuntre barnet til at drage omsorg for andre.

Vi mener, at børn udvikler sig bedst i tæt samspil med engagerede voksne og det bærer vores pædagogiske grundlag

også præg af.

Vi ser den alsidige personlige udvikling som en vigtig del i alt, hvad vi gør. Vi arbejder hele tiden med udviklingen af det personlige lige meget hvilket læreplanstema, vi har fat i.

4.2 Social udvikling

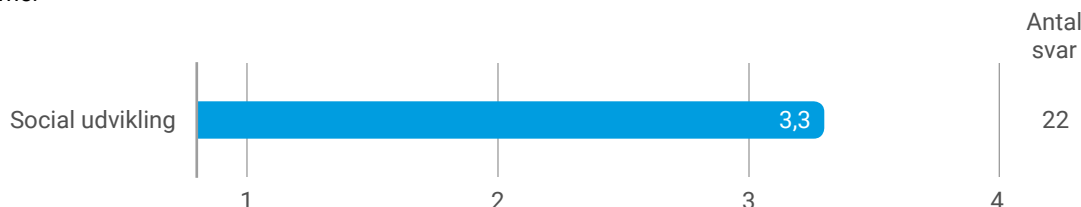
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes sociale udvikling hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.2.1 Refleksion

Vi voksne er rollemodeller for børnene. Vi udviser empati og agerer respektfuldt overfor andre. Vi laver varierende pædagogiske aktiviteter og lege, der styrker børnenes venskaber. Vi gør plads til og italesætter børnenes forskelligheder. Vi skaber tid og plads til leg på kryds og tværs. Vi støtter og guider barnet i sociale relationer og konfliktsituationer. Vi giver plads til at barnet kan byde ind med ideer og initiativer - både i leg og aktiviteter. Vi bruger både DUÅ og PALS i vores arbejde i børnehaven. Vi har bestemte forventninger til hinanden, når vi skal være sammen i børnehaven, og dem øver vi jævnligt.

Den sociale udvikling er altid til stede lige meget hvilket læreplanstema, vi arbejder med. Det er vigtigt at barnet socialiserer sig og lærer at agere sammen med andre - både jævnaldrende, yngre og ældre.

4.3 Kommunikation og sprog

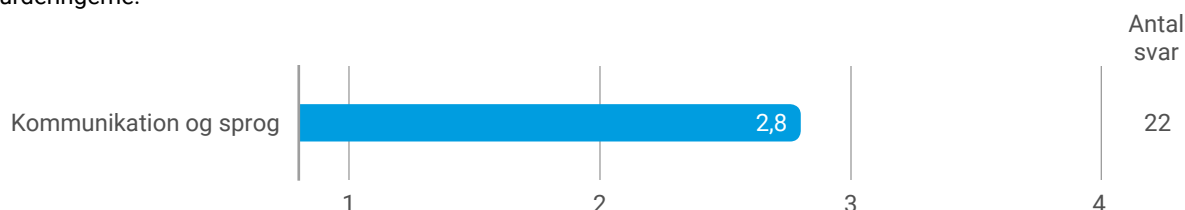
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kommunikation og sprog hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.3.1 Refleksion

Vi voksne er rollemodeller og er meget bevidst om eget sprog og udtryksformer - herunder egen "takt og tone". Det er vigtigt, vi er engagerede og lyttende - og giver plads til dialog. Vi arbejder med rim og remser samt sang og musik, for at styrke børnenes sproglige kompetencer. Vi er meget visuelle både i forhold til tal og bogstaver, og har mange samtale plakater mm på vægge. Vi bruger både skolens og Ulfborgs bibliotek, hvor børnene finder bøger der skal med i børnehaven. Vi laver sproggrupper, hvor vi tager udgangspunkt i det enkelte barn.

Det er vigtigt at børnene erhverver sig gode sproglige kompetencer, så de kan begå sig socialt.

Det sproglige spiller derfor en stor rolle, når vi arbejder med alle pædagogiske læreplaner.

4.4 Krop, sanser og bevægelse

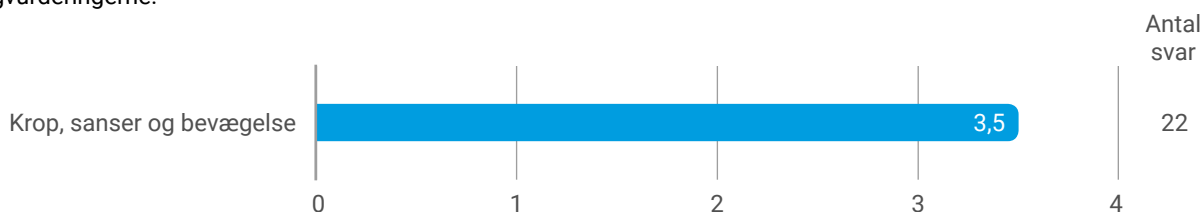
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes krop, sanser og bevægelse hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.

- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.4.1 Refleksion

Vi finder det utrolig værdifuldt, at børnene oplever glæde ved fysisk aktivitet, men samtidig kan hvile i sig selv. Børnene skal derfor lære deres krop at kende og styrkes i deres motoriske udvikling. De skal blive kropsbevidste og mestre alle grundbevægelser. Vi opfordrer altid børnene til at prøve selv, før de spørger om hjælp. Vi bruger DUÅ og guider og støtter børnene, så de får en masse succes oplevelser, og får en følelse af at lykkedes.

Vores puderum ligger op til at bruge kroppen på flere forskellige måder. Vi kan være aktive derinde, løbe, hoppe, klatre, gynge, snurre og fjerne. Samtidig kan vi ændre rummet, så det kræver fordybelse, koncentration og kontrol over egen krop. Vi bruger meget vores skønne legeplads, hvor også pædagogiske aktiviteter tænkes ind. Det ujævne og varierende terræn, er med til at udfordre børnenes kropslige udfoldelser samt deres motoriske formåen. Vi bruger gymnastiksalen, hvor der kan spilles bold, leges og tumles.

Vi har været på kursus i sansemotorik og er meget opmærksomme på at stimulere og udvikle børnenes sanser.

Vi bruger både massage og yoga, så børnene lærer at mærke deres krop. Samtidig giver vi mange krammere og bruger fysisk kontakt for, at børnene kan mærke deres egen krop.

Vi bruger krop, sanser og bevægelse i næsten alt, hvad vi sætter igang

4.5 Natur, udeliv og science

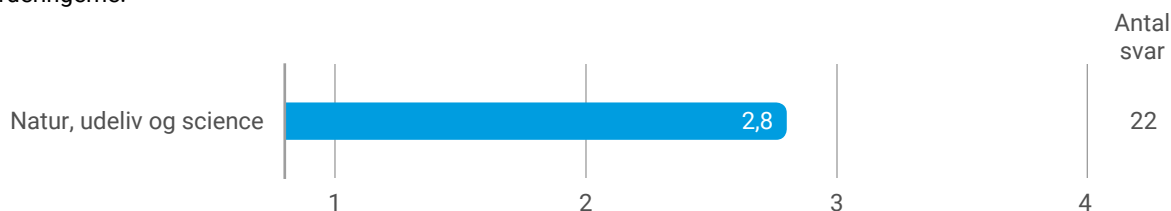
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes natur, udeliv og science hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.5.1 Refleksion

Vi er en friluftsinstitution og bruger derfor meget tid ude. Vi giver børnene mulighed for at udforske jord, ild, vand og luft og vi giver børnene plads til at eksperimentere. Vi har mange redskaber tilgængelige til at udforske naturen (lup, knive, mikrostop osv). I naturen bruger vi alle vores sanser og vi har mulighed for at lege med tal, bogstaver, farver og former.

Vi voksne er rollemødder og deltager i aktiviteterne sammen med børnene. Vi kravler på jorden og finder dyr, vi undres sammen med børnene, vi følger deres initiativer og sætter aktiviteter igang som fx ormeræs. Vi snakker om årstidernes

kendetegn. Vi laver forskellige forsøg både med og i naturen som fx vulkan i sandkassen.

Vi har løbende forskellige temaer i løbet af året, hvor natur, udeliv og science indgår. Vi bruger meget vores skønne omgivelser, hvor vi har både skov, mark, sportsplads, hoppepude og byliv lige uden for døren.

Da vi tænker mange af vores pædagogiske aktiviteter ud, bliver "Natur, udeliv og science" ofte koblet med flere andre læreplanstemaer

4.6 Kultur, æstetik og fællesskab

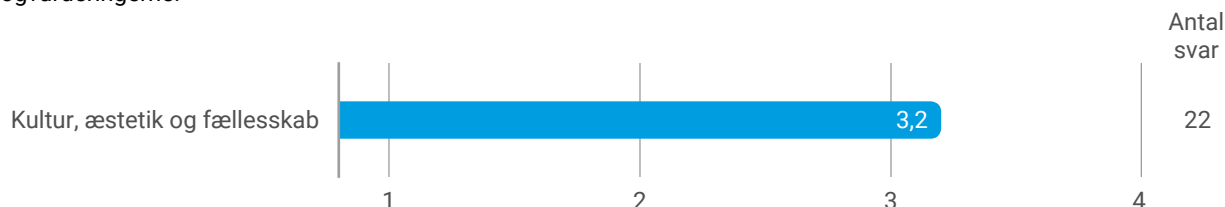
De pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, reskaber og medier.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kultur, æstetik og fællesskab hentet fra Dialogvurderingerne.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

4.6.1 Refleksion

Det er vigtigt at børnene kender til den danske kultur og hvad de forskellige traditioner og højtider indebærer. Det gælder både husets egne - og samfundets traditioner. Derudover er det vigtigt at børnene stifter bekendtskab med andre kulturer. Vi laver derfor temaer omkring de forskellige traditioner -

fx jul, hvor vi snakker om, hvorfor vi holder jul. Her snakker vi også om, at der er nogen der fejrer jul på andre måder, samt nogen der slet ikke holder jul.

Vi har mulighed for at gå fra med en mindre gruppe børn, hvor der er mulighed for fordybelse og æstetiske oplevelser. Vi mener det er vigtigt, at børnene er medskabere af kulturelle fællesskaber. Det er vigtigt, at vi voksne er rollemodeller, lytter

og bruger børnenes initiativer, så de føler at de kan bidrage. Vi skal sammen med forældrene lære børnene de normer og værdier, der gør at børnene kan begå sig i samfundet.

Vi har hele tiden øje for fællesskabet og arbejder med at alle er en del af fællesskabet. Vi guider og hjælper de børn, der har behov for hjælp til at indgå i eller bibeholde deres plads i fællesskabet. Vi laver aktiviteter i små og store grupper og på tværs af køn. Vi opfordrer børnene til at deltage og hjælpe hinanden i pædagogiske aktiviteter. Vi opfordrer og giver plads til at børnene kan undres og være nysgerrige.

Vi arbejder meget med bunden af pyramiden i DUÅ, -

relationer, engagement, leg, anerkendelse, belønninger mm. Dette er med til at styrke den kultur og det fællesskab, der arbejdes med i Lærkereden.

Vi kan se mange elementer af det pædagogiske grundlag i dette tema. Både forældresamarbejdet, barnesynet, dannelsen, leg, børnefællesskaber, børn i udsatte positioner osv. Alle områder der arbejdes med i forbindelse med temaet kultur,

æstetik og fællesskab.

Samtidig arbejder vi altid med den alsidige personlige udvikling og den sociale udvikling, når vi arbejder med temaet. Desuden er vi en friluftsinstitution, der forsøger at tænke vores pædagogiske aktiviteter ud i naturen og det er derfor også ofte i spil.

5 UDVIKLINGSPLANER

	Farver
Sammenhæng	Vi vil tage udgangspunkt i farverne, som der er overalt omkring os - i børnehaven, på legepladsen, i naturen. Vi vil via farverne have fokus på børnenes ordforråd og på sproget i det hele taget.
Mål	Vi vil se en udvikling i børnenes ordforråd Alle børn skal kunne farverne
Tegn	At vi kan se/høre at børnene bruger/kan flere ord At vi i samlinger/aktiviteter bruger sproget samt at vi ved gentagelser kan se en udvikling At børnene kan farverne, når vi leger, spiller mm
Tiltag	Vi spiller spil med farver Vi maler med farvene (maling, farveblyanter, farvekridt, tusser) Vi har forskellige farver i vores glasmontre i garderoben Vi bruger vores farveterning til at finde ting på stuen - barnet skal sige hvad tingen hedder og hvad den bruges til Vi leger på legepladsen med "farvede pinde" - gemmeleg Vi synger og laver bevægelseslege, hvor vi bruger farverne Vi vil lave en "farve dag", fx en dag hvor vi har grønt tøj på og spiser grønne ting osv. Vi vil inddrage forældrene ved at alle børn skal have en lille ting med til montren fx et hvidt mælkelåg, hvor barnet så fortæller hvad det er og hvad man bruger det til Vi har farvede balloner med børnenes navne hængt op i garderoben Når vi skal ud på legepladsen, snakker vi om udetøjet, fx hvad farve har dine vanter, hvilken farve har dine støvler osv. Omkring spisning har vi sprogkuffert, højtlesning, rim/remser mm
Evaluering	Vi evaluerer midtvejs til gruppemøde den 19/2 2019 og afsluttende evaluering ved p-møde den Vi kan se især på de små at de har fanget mange af farverne. Børnene kommenterer ofte selv hvilken farve tingene har. De er blevet mere detaljeret i deres farver. Mange gode aktiviteter
Hvem gør hvad	Vi er alle ansvarlige for at få planlagt og gennemført aktiviteter.

	Høsttema
Sammenhæng	Vi vil i forbindelse med denne periodes læreplanstema "Natur, udeliv og science" sætte fokus på emnet "Høst". Vi vil arbejde med emnet i august og september, og slutte af med en høstfest for børn og forældre den 2/10 20. Vi vil med dette emne give børnene en viden om, hvor vores mad stammer fra, gøre dem opmærksomme på vejen fra mark til spisebord, samtidig med at de får mulighed for at udfordre dem selv og være en del af en gruppe. Vi vil opdele perioden i 4 forskellige underemner: "Korn", "Bær", "Store maskiner" og "Kartofler, majs og æbler".
Mål	Målet er: - at gøre børnene nysgerrige på emnet gennem leg og fælles aktiviteter - at give børnene mulighed for fordybelse i store og små grupper - at forøge børnenes ordforråd - at børnene får nogle gode oplevelser på tværs af køn og alder - at børnene får indblik i vores madvarers vej fra marken til vores maver ved at deltage i de forskellige processer
Tegn	- at børnene er nysgerrige og deltagende i de forskellige aktiviteter - at børnene stiller spørgsmål til emnet - at vi kan se emnet skinne gennem deres lege i børnehaven
Tiltag	- Vi vil gerne gå ture i lokalområdet og kigge på marker, og snakke om hvad der vokser rundt omkring - Vi vil male korn til mel og bage brød over bål - Vi vil snakke om hvad halm er "lavet af" og hvad det bruges til - Vi vil gå ture i skoven og plukke brombær og lave marmelade - Vi vil lave plancher med de fire korntyper og hvad de bruges til - Vi vil lade børnene bruge korn og halm i deres lege på legepladsen - Vi vil forsøge at arrangere besøg af landbrugsmaskiner, så børnene kan opleve dem tæt på - Vi vil plukke hypen og rønnebær og lave kranse - Vi vil lave kartoffeltryk og pynte majsolber - Vi vil deltage i høstgudstjeneste i Staby Kirke - Vi vil smage på forskellige råvarer, som vi får fra børnenes haver eller selv høster - Vi vil lave aktiviteter på tværs af køn og alder - Vi vil slutte af med at invitere forældre mm til høstfest
Evaluering	Vi evaluerer løbende på formen. Vi tager billeder og skriver ugeplan i Meebook Vi evaluerer hele emnet på p-møde i oktober

Hvem gør hvad

Vi laver ugeplaner på gruppemøder over hele forløbet, så vi hele tiden er forberedte.
Alle hjælper til

	Jul i Danmark
Sammenhæng	I forbindelse med et nyt Læreplanstema har vi valgt at starte et nyt emne op i børnehaven som vil omhandle jul i Danmark. Læreplanstemaerne vi kommer omkring er: "Kultur, æstetik og fællesskaber", "Kommunikation og sprog", "Social udvikling" og "Alsided personlig udvikling". Temaet vil køre frem til jul, hvor vi hver tirsdag vil samles i mindre grupper og på skift besøge tre værksteder der omhandler traditioner i forbindelse med jul. Derudover vil der i hverdagen være fokus på forskellige juleaktiviteter - vi vil synge julesange, hente juletræ, lave juledekorationer, læse nissehistorier, møde et nyt jule-fokusord hver dag som vil pynte på vores juletræ, tage i kirke og lave julegaver.
Mål	At børnene får indsigt og viden om hvorfor vi holder jul At børnene stifter bekendtskab med forskellige juletraditioner Et forøget ordforråd hos børnene At børnene er nysgerrige og deltagende i forbindelse med de planlagte aktiviteter At børnene vil få nogle gode og sjove oplevelser på tværs af køn og alder
Tegn	At børnene er deltagende og aktive At børnene hjælper hinanden og er sammen om tingene At børnene kommer med forslag og ideer At børnene spontant snakker om emnet At børnene bruger deres nye viden i leg
Tiltag	Vi vil bage pebernødder Vi vil klippe og klistre julepynt Vi vil se afsnittet fra snapperklubben.dk hvor der fortælles om juleevangeliet Vi vil snakke om forskellige juletraditioner Vi låner og læser julehistorier Vi vil hver dag trække et nyt fokusord som skal pynte vores juletræ Vi vil synge julesange og bl.a. øve dem vi skal synge i kirken Vi tager i kirke d.19/12 Vi tager i skoven efter mos, kogler mm til juledekorationer Vi laver juledekorationer Vi henter et juletræ til børnehaven Vi laver julegaver Vi læser nissehistorier
Evaluering	Vi evaluerer løbende i hverdagen og efter de kreative værksteder. Vi evaluerer desuden på gruppemøde og på personalemøde
Hvem gør hvad	Alle hjælper til og er ansvarlige.

	Sanser
Sammenhæng	Vi vil i den kommende tid arbejde med et nyt læreplanstema "Krop,sanser og bevægelse" Vi har valgt at arbejde med emnet: "Sanser" Vi vil arbejde med emnet i april og maj måned. Vi vil komme omkring følgende læreplanstemaer : "Krop, sanser og bevægelse", "Natur, udeliv og science", "Kommunikation og sprog", "Almen personlig udvikling" og "Social udvikling" Vi vil med emnet give børnene en viden om, hvad sanser er og hvad vi bruger dem til. Vi har valgt at tage udgangspunkt i 3 sanser - føle, smagssansen og lugtesansen.
Mål	- Vi vil gennem leg og aktiviteter præsenterer børnene for, hvad sanser er og hvad vi bruger sanserne til. - Vi vil bruge udelivet omkring børnehaven fx skoven. -Vi vil i store og små grupper give børnene mulighed for fordybelse og mulighed for at være nysgerrige og aktive.
Tegn	- At børnene er nysgerrige på at bruge sanserne - ude og inde. - At de tør udfordre sig selv fx smage på en myre eller stikke hånden ned i en følekasse, uden at vide hvad der er i den. - At børnene hjælper hinanden og samarbejder. - At børnene synes at det er sjovt og gerne vil deltage i aktiviteter.
Tiltag	1. Følesansen: Følekasser - hvor vi bruger hænderne, men også kasser, hvor det er fødderne der bruges, yoga, bare tæer fx i skovbunden/ i mudder, lade fx en snegl kravle på hånden, balloner med ting (vendespil), massage/børstning, fodbad... Vi vil bruge "Hoppeline" 2. Smagssansen: Smage på mad (med lukkede øjne), hvor sidder smagsløgene, smage salt, sødt, surt og bittert, lave mad fx bål med spiselige planter fra naturen, smage på fx myrer, blomster, krydderier.... 3. Lugtesansen: Lugte/dufte til mad, planter, blomster, krydderier fx lave dufte-kasser, Hvad lugter/dufter godt og hvad lugter ikke godt... (en prut, en fiskemad..) Smags og lugtesansen er tæt forbundet, så derfor vil vi kunne bruge mange af de samme aktiviteter. Hvis der er mulighed for det kunne vi tage på ture til fx havet, på bondegårdsbesøg.(køer og is)

Evaluering	Vi vil evaluere løbende både i det daglige, men også på vores gruppemøde hver 14. dag og på vores personalemøde.
Hvem gør hvad	Alle voksne i børnehavegruppen er ansvarlige, og vi planlægger hvem der gør, hvad på vores gruppemøder.

	Vi rimer
Sammenhæng	I forbindelse med det nye læreplanstema "Kommunikation og sprog" vil vi i børnehaven starte et nyt emne op om rim og remser. Læreplanstemaerne vi kommer omkring er: "Social udvikling", "Alsidig personlig udvikling" og "Krop og bevægelse" Temaet vil køre de næste par måneder, hvor vi vil have ekstra fokus på leg med ord, at rime og vrøvle. Vi vil starte aktiviteter med fokus på at rime, vi vil synge, vi vil finde rimord, vi vil lave børnemassage til rim og sange, vi vil bruge fokusordene til at finde rimord mm.
Mål	-At børnene begynder at rime spontant alene og i grupper -Et øget ordforråd hos børnene -At børnene er nysgerrige og deltagende i de forskellige aktiviteter -At børnene får nogle gode og sjove oplevelser på tværs af køn og alder -At vi begynder at høre flere "rigtige" ord i børnenes rimpar
Tegn	At børnene er deltagende og aktive At børnene hjælper hinanden og er sammen om tingene At børnene kommer med forslag og ideer At børnene begynder at finde rimord alene og sammen At det at rime bliver en naturlig del af hverdagen i børnehaven
Tiltag	-Vi vil i hverdagen har fokus på at finde rim og vrøvleord -Vi vil synge -Vi vil lave børnemassage til rim og sange -Vi vil bruge ugens fokusord til at finde rimord -Vi vil lege forskellige lege hvor der skal findes rimord -Vi vil samarbejde om at finde rimpar -Vi vil lave aktiviteter i gymnastiksalen med fokus på krop og rim -Vi vil snakke om nye ord vi støder på -Storegruppen vil lave opgaver med rim -Vi vil læse bøger med rim og remser -Vi vil stifte bekendtskab med Sigurds alfabetrim
Evaluering	Vi vil evaluere løbende i hverdagen samt på gruppemøder og personale møde
Hvem gør hvad	Alle er ansvarlige og aktive

	Vind, vand og vejr
Sammenhæng	Vi har i forbindelse med et nyt læreplanstema et emne i børnehaven om "vind, vand og vejr". Vi kommer omkring følgende læreplanstemaer: "Natur, udeliv & science", "Kommunikation og sprog", "Krop, sanser og bevægelse", "Almen personlig udvikling" og "Social udvikling". Temaet kører i september måned, hvor vi flere gange om ugen vil planlægge relaterede aktiviteter om formiddagen med mulighed for at forsætte med emnet over middag. Vi vil snakke om vejret, lave små eksperimenter, læse om emnet og se film.
Mål	• At børnene får indsigt og viden om temaet samt et forøget ordforråd. • At børnene er nysgerrige og deltagende i forbindelse med de planlagte aktiviteter • At temaet vil smitte af på børnenes lege • At børnene får nogle gode og sjove oplevelser i og med naturen.
Tegn	• At børnene bliver mere opmærksomme på vejret og naturen • At børnene spontant snakker med andre om emnet • At børnene er deltagende og aktive • At børnene hjælper hinanden og er sammen om tingene • At børnene bruger deres nye viden i leg • At børnene kommer med forslag og ideer

Tiltag	• Vi vil snakke om blæsten - hvad ved børnene om blæsten/vinden? Hvordan kan vi se den og hvilken vej den blæser? • Vi vil synge vejr-relaterede sange. Vi vil stifte bekendtskab med de fire sange: "Blæsten kan man ikke få at se", Bamses regnvejrs sang", "Lille sky gik morgentur" og "Jeg hør' torden" • Vi vil prøve at lave et minirensningsanlæg af plastflasker, sten, grus og sand. • Vi vil prøve at lave regnvandsmålere og sætte på legepladsen • Vi vil snakke om unødvendig vandforbrug - kun tænde for vandet når man har brug for det • Vi vil lave vindmøller i papir • Vi vil prøve at finde vejrrelaterede bøger, vi kan læse til samling • Vi vil lave sæbeboble-vand og blæse sæbebobler udenfor, for at se viden/ vindretningen • Vi vil lave forsøg med hvad der kan flyde og hvad der synker, hvor børnene finder tingene • Vi vil lege "Metrolog": Metrologen fortæller hvilket vejr der er - "Sol" - børnene står på tæer med hænderne op mod solen - "Regnvejr" - børnene sidder ned med hænderne hen over hovedet, for ikke at blive våde - "Blæsevejr" - børnene løber rundt imellem hinanden som blade i vinden - "torden" - børnene tramper og klapper • Vi vil prøve om der kan arrangeres en tur til Thyborøn Kystcenter, hvor der er en del om vand og vand
Evaluering	Vi vil observere, tage billeder og evt. bruge video. Vi vil tage billeder af processer og produkter Vi evaluerer løbende gennem forløbet på gruppemøder og evaluerer hele projektet på et personalemøde 30/9
Hvem gør hvad	Louise har udarbejdet SMTTE og fundet diverse aktiviteter, der kan bruges. Alle deltager og tager ansvar i aktiviteterne